

Herbestemming & hergebruik

Nader Soortenonderzoek

't Veen, Hattem

Nader Soortenonderzoek

't Veen, Hattem

Projectnummer: 2023-0639

Datum: 5-12-2024

Versie 2

Opdrachtgever: Sweco

Bram van den Bor

Adviseur Ecologie

b.vandenbor@lycens.nl

M 06 261 510 08

Ben ten Oever

Projectleider Ecologie

b.tenoever@lycens.nl

M 06 160 074 42

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	4
2. De ontwikkeling.....	5
2.1. Plangebied.....	5
2.2. Voorgenomen activiteiten.....	7
2.3. Onderzoeksgebied.....	7
3. Het onderzoek.....	9
3.1. Methode.....	9
3.2. Bezoeken.....	10
3.3. Resultaten.....	11
3.4. Wettelijke consequenties	14
4. Conclusie	15

1. Inleiding

Initiatiefnemer is voornemens een ondergrondse hoogspanningskabel aan te leggen en de bestaande hoogspanningsmasten te amoveren in t' Veen te Hattem. In het kader van de Zorgplicht (Art. 11.27, Bal) dient, wanneer negatieve effecten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, een quickscan ecologisch onderzoek uitgevoerd te worden om de aanwezige en potentieel aanwezige, beschermde natuurwaarden in beeld te brengen. Uit de quickscan kwam naar voren dat de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in de bebouwing en (kleine) marterachtigen in de groenstroken niet uitgesloten kan worden en er gericht onderzoek noodzakelijk is.

Vleermuizen en (kleine) marterachtigen en hun verblijfplaatsen zijn strikt beschermd en mogen alleen negatief beïnvloed worden indien een ontheffing van de Omgevingswet is verkregen. Om volledig inzicht te krijgen in de betekenis van de bebouwing/beplanting voor vleermuizen en (kleine) marterachtigen, is besloten gericht onderzoek te verrichten naar deze soorten, conform Vleermuisprotocol 2021 en kennisdocument kleine marterachtigen (versie 1.1, juli 2024)

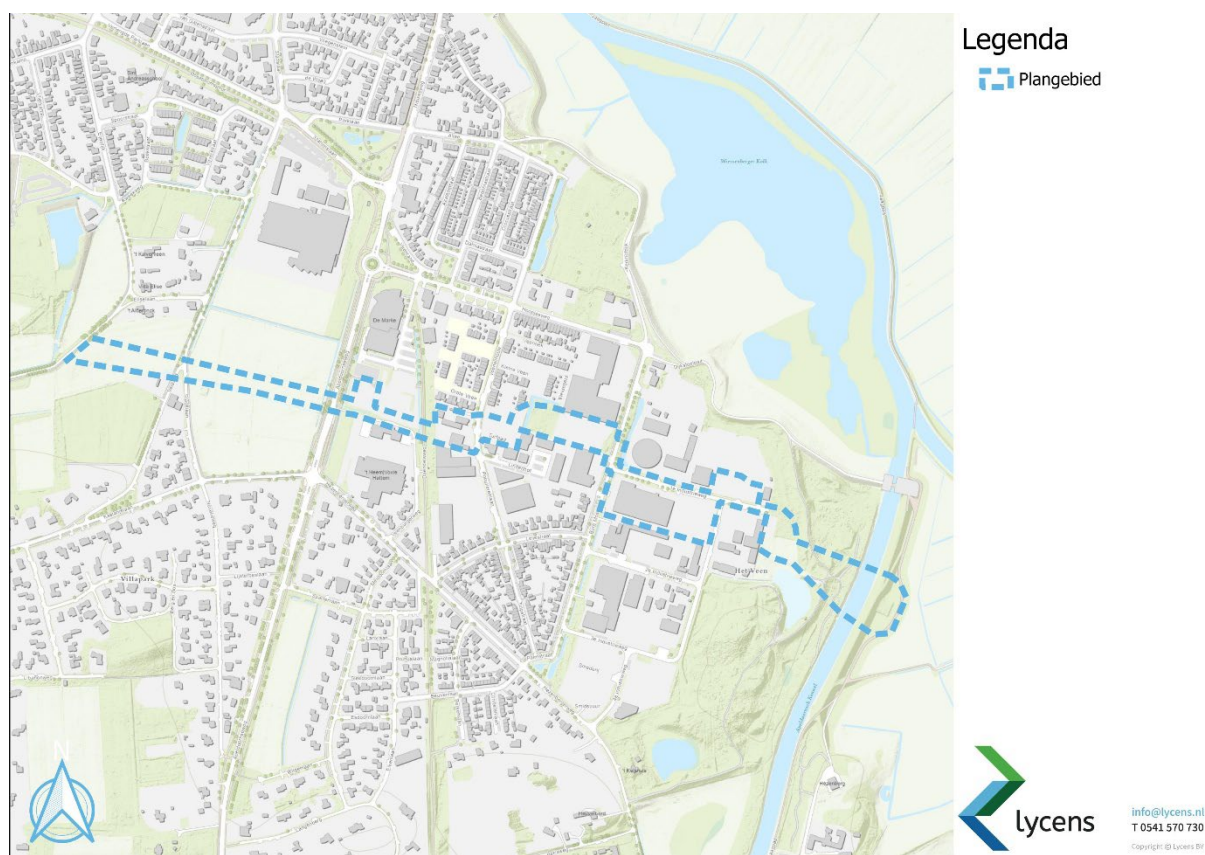
In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de ontwikkeling. In hoofdstuk 3 wordt het onderzoek beschreven. Daarbij komt de onderzoeksmethode, de bezoeken, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties in het kader van de Omgevingswet aan bod. In hoofdstuk 4 komt de conclusie aan de orde.

2. De ontwikkeling

2.1. Plangebied

Situering

De ondergrondse hoogspanningskabel en de te amoveren hoogspanningsmasten begint in het oosten in groengebied 'Algemeen Veen' te Hattem en loopt vanaf hier in westelijke richting door industriegebied t' Veen en door weilanden tot de Koeweg. In figuur 2.1 wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 2.1: Globale ligging van het plangebied

Beschrijving

Het plangebied is in drie delen in te delen met in het oosten het groengebied 'Algemeen veen', in het midden industriegebied 't Veen' en in het westen weilanden. Deelgebied 'Algemeen Veen' bestaat voornamelijk uit bosgebied met meerdere poelen en het Apeldoorns kanaal. Ten oosten van dit groengebied start het tracé waar een bestaande hoogspanningsmast zal dienen als opstijgpunt. Vanaf deze locatie zal een gestuurde boring worden uitgevoerd onder het groengebied 'Algemene Veen' welke in een weiland bovengronds zal komen. Hier zal de toekomstige kabel in westelijke richting door deelgebied 2, 't Veen', lopen via de 1e Industrieweg. Op deze locatie zal de bebouwing aan de Burgemeester Moslaan 9 t/m 9A gesloopt worden en loopt het tracé langs meerdere verouderde en nieuwe industriehallen en loodsen. Bij de Burgermeester Moslaan loopt het tracé door

een braakliggend terrein tussen bebouwing door richting Populierenlaan 6 en 6A, welke tevens gesloopt dienen te worden. Vanaf hier loopt het tracé parallel aan de Veenburgerweg door een groenstrook en wordt de kabel door middel van een gestuurde boring onder de Apeldoornseweg geplaatst deelgebied 3 in. In deelgebied 3 loopt de kabel door weilanden en doorloopt enkele wegen en sloten. In figuur 2.2 wordt de begrenzing (blauw kader) van het plangebied weergegeven.

Burgemeester Moslaan 9 t/m 9A

Deze bebouwing bestaat uit een verouderde showroom, welke momenteel leeg staat, en loodsen welke nog gebruikt worden als opslag. De showroom beschikt over bakstenen gevels met luchtsponw. In de buitengevels zijn geen open stootvoegen of ventilatieroosters aanwezig. De bovenste helft van de gevels zijn bekleed met golfplaten. De noordzijde van de bebouwing beschikt over een houten dakoverstek welke op enkele locaties begint te rotten waardoor er kieren ontstaan. De loodsen op hetzelfde perceel bestaan tevens uit bakstenen gevels zonder open stootvoegen en zijn gedekt met golfplaten en dakleer. Alle kozijnen, van de showroom en loodsen, sluiten goed aan met de gevel.

Populierenlaan 6 en 6A

De bebouwing aan de populierenlaan 6 bestaan uit een autogarage met bijgebouw en een groothandel. De garage bestaat uit bakstenen gevels met luchtsponw. Het bovenste deel van deze gevels zijn bekleed met damwandplaten. De kozijnen sluiten nauw aan met de gevel. Het bijgebouw van de garage bestaat tevens uit bakstenen gevels met luchtsponw, deze bebouwing beschikt echter wel over open stootvoegen. De groothandel bestaat uit gevels geheel bekleed met golfplaten, hier sluiten de kozijnen tevens nauw aan met de gevels. Alle gebouwen beschikken over een platte daken met dakleer.

Figuur 2.2: Begrenzing (blauw kader) van het plangebied

2.2. Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens meerdere hoogspanningsmasten te amoveren en de hoogspanningskabel ondergronds te leggen. In het westen en oosten van het tracé worden opstijgpunten gerealiseerd en voor de aanleg van de kabel zullen enkele gebouwen gesloopt en groenstroken verwijderd moeten worden. De aanleg van de kabel zal grotendeels worden gedaan door middel van een open ontgraving. Daarnaast wordt er op meerdere locaties ruimte gemaakt dat zal dienen als opslag.

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Omgevingswet:

- slopen bebouwing;
- amoveren hoogspanningsmasten;
- rooien beplanting;
- aanleg kabel door middel van open ontgraving en gestuurde boring;
- bouw van opstijgpunten.

2.3. Onderzoeksgebied

Om de effecten van de voorgenomen activiteiten goed in beeld te kunnen brengen, is het van belang ook buiten het plangebied te kijken. In voorliggend geval grenst het plangebied aan agrarische percelen, industriegebied, de openbare weg en groengebied 'Algemene Veen'. Vanwege de lokale invloedsfeer en de gestuurde boringen wordt

het onderzoeksgebied gelijkgesteld aan het plangebied. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat beschermde soorten en/of -waarden buiten het onderzoeksgebied op een dusdanige wijze aangetast worden, dat dit leidt tot wettelijke consequenties.

3. Het onderzoek

3.1. Methode

Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol 2021. Voor het in kaart brengen van vleermuizen is zowel visueel als auditief geïnventariseerd. Met behulp van een Echo Meter Touch 2 met opname- en vertragingfunctie en een Batlogger M is de echolocatie die vleermuizen uitzenden voor ons hoorbaar gemaakt. Op basis van frequentie, klank en ritme zijn met zekerheid de soorten bepaald. Door de dieren ook zoveel mogelijk visueel waar te nemen is de determinatie geverifieerd en is het gedrag (en daarmee vaak de functie van het gebied) vastgesteld. Dit onderzoek is specifiek gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, soortsaanblijfsomstandigheden en gebiedsgebruik. Tijdens het onderzoek is ook gebruik gemaakt van een warmtebeeldcamera (HIKMICRO LYNX Pro LH15). Een dergelijke camera is van grote meerwaarde bij het waarnemen van zwermende dieren, tijdens de baltsperiode en voor het waarnemen van vleermuizen met een extreem zachte sonar, zoals de gewone grootoorvleermuis.

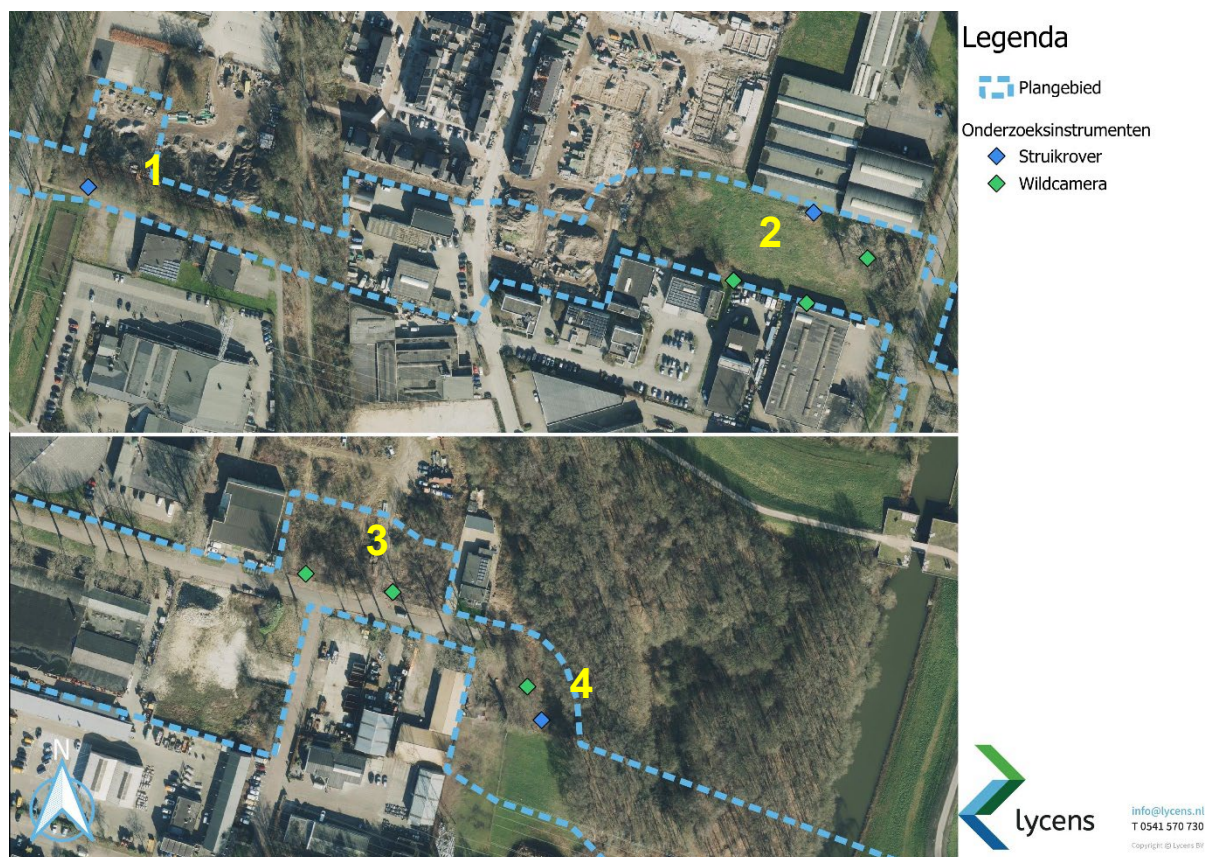
Het onderzoek is opgezet om duidelijkheid te krijgen over de functie van de bebouwing als verblijfplaats voor vleermuizen. Het onderzoek is afgestemd op het mogelijk voorkomen van alle gebouwbewonende soorten. Het gebouw lijkt geschikt als zomer-, kraam-, en paarverblijfplaats.

Het onderzoek is uitgevoerd door te posten met een batdetector bij de te slopen bebouwing. De onderzoekers hebben het onderzoeksgebied te voet bezocht waarbij specifiek gelet is op uit- en invliegende dieren en baltsende mannelijke gewone- en ruige dwergvleermuizen in het najaar. Per bezoek waren vier onderzoekers aanwezig. Gelet op de omvang van het object is dat voldoende om een goed beeld te krijgen van mogelijk aanwezige vleermuizen. Bij de bezoeken hebben twee onderzoekers de bebouwing aan de populierlaan onderzocht (westelijk gebied) en twee de bebouwing aan de Burgemeester Moslaan (oostelijk gebied).

(Kleine) marterachtigen

Tijdens de quickscan zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen maar op basis van de inrichting en het gevoerde beheer behoort het onderzoeksgebied mogelijk tot functioneel leefgebied van (kleine) marterachtigen en kunnen zij een vaste rust- en voortplantingsplaats in het onderzoeksgebied bezetten.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen zoals die zijn opgenomen in het kennisdocument kleine marterachtigen (versie 1.1, juli 2024). Om de aanwezigheid van marterachtigen vast te kunnen stellen in het onderzoeksgebied is gezien de verspreiding over meerdere gebieden gebruik gemaakt van negen wildcamera's waarvan drie in struikrover geplaatst zijn (zie figuur 3.1). Alle camera's zijn rond lijnvormige elementen met voldoende dekking geplaatst om de trefkans op waarnemingen te vergroten.

Figuur 3.1: Locatie camera's nader onderzoek (kleine) marterachtigen

Onderzoekers

Het onderzoek is uitgevoerd door de ecologen dhr. B. ten Oever, dhr. B. van den Bor, dhr. B. Beune en mw. J. Kroeskop-Martens en diverse veldmedewerkers.

3.2. Bezoeken

Vleermuizen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van de bebouwing voor vleermuizen zijn vijf verschillende bezoeken aan het onderzoeksgebied gebracht. De bezoeken in mei en juni zijn uitgevoerd voor het in kaart brengen van kraam- en zomerverblijven, de bezoeken in september zijn uitgevoerd voor het vaststellen van paarverblijven van de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en myotis soorten. In tabel 3.1 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.1: Bezoekschema vleermuisonderzoek in het onderzoeksgebied

Datum	Tijdstip	Zon op/ zon onder	Aantal onderzoekers	Doel	Weersomstandigheden
08-09-2023	21:08-00:08	20:08	4	Paarverblijfplaats	Half bewolkt, Tb 17°C Te 13°C, droog, wind 2 Bft
29-09-2023	20:18-23:18	19:18	4	Paarverblijfplaats	Licht bewolkt, Tb 14°C Te 12°C, droog, wind 2 Bft
15-05-2024	21:26-23:26	21:26	4	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Half bewolkt, Tb 16°C Te 15°C, droog, wind 2 Bft

06-06-2024	21:54-23:54	21:54	4	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Licht bewolkt, Tb 13°C Te 12°C, droog, wind 0-1 Bft
05-07-2024	03:54-05:54	05:54	4	Zomerverblijfplaatsen & kraamkolonies	Onbewolkt, Tb 15°C Te 15°C, droog, wind 2 Bft

(Kleine) marterachtigen

Voor het in beeld brengen van de betekenis van het onderzoeksgebied voor (kleine) marterachtigen is het onderzoeksgebied in totaal vijfmaal bezocht. In tabel 3.3 worden de verschillende bezoekdata weergegeven.

Tabel 3.3: Bezoekschema marteronderzoek

Datum	Controle	Aantal onderzoekers
17-07-2024	1 (geplaatst)	1
31-07-2024	2	1
14-08-2024	3	1
28-08-2024	4	1
11-09-2024	5 (verwijderd)	1

Overige soorten

Tijdens de veldbezoeken is ook gekeken naar andere beschermde soorten met een rust- of voortplantingsplaats in en nabij het onderzoeksgebied.

3.3. Resultaten

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat vleermuizen een verblijfplaats bezetten in de bebouwing van het onderzoeksgebied. Zo zijn geen uitvliegende of invliegende vleermuizen waargenomen in de bebouwing. Daarnaast is er tevens geen balts waargenomen in het onderzoeksgebied. Er zijn dus eveneens geen aanwijzingen gevonden dat een paarverblijfplaats aanwezig is in de bebouwing van het onderzoeksgebied. Gezien er geen in of uitvliegende individuen of balt is waargenomen kan de aanwezigheid van kraam-, paar-, en zomerverblijven worden uitgesloten. In figuur 3.1 en 3.2 zijn de waarnemingen van vleermuizen in en rond het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 3.1: Resultaten verspreidingsonderzoek vleermuizen west

Figuur 3.2: Resultaten verspreidingsonderzoek vleermuizen oost

Foerageergebied

Tijdens alle veldbezoeken zijn er enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze vleermuizen foerageerden met name rond struweel en bomen direct ten westen van het westelijke onderzoeksgebied. Daarnaast is er een foeragerende gewone dwergvleermuis op het braakliggende terrein ten oosten van het oostelijke onderzoeksgebied waargenomen.

De elementen waar de vleermuizen foeragerend zijn waargenomen liggen buiten het onderzoeksgebied en blijven behouden. Gezien het onderzoeksgebied, op enkele individuen na, nauwelijks wordt gebruikt als foerageergebied wordt dit niet als essentieel foerageergebied beschouwd.

Vliegroute

Er zijn meerdere vliegbewegingen waargenomen over het onderzoeksgebied van de gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger. In stedelijk gebied is dit typerend voor vliegbewegingen van vleermuizen doordat veel verschillende lijnvormige elementen gebruikt worden als vliegroute. Gezien het geringe aantal vliegbewegingen en de aanwezige lijnvormige elementen rondom het onderzoeksgebied wordt het onderzoeksgebied niet als essentiële vliegroute beschouwd.

(Kleine marterachtigen)

Gedurende acht weken zijn er meerdere (kleine) marterachtigen waargenomen op de camerabeelden binnen het onderzoeksgebied. Op vier van de vijf locaties zijn er waarnemingen van de steenmarter en op twee locaties is de aanwezigheid van de bunzing vastgesteld. Zie tabel 3.4 voor de resultaten van het marteronderzoek.

Tabel 3.4: Onderzoeksresultaten marteronderzoek

1, Apeldoornseweg	2, Hoopjesweg	3, 1 ^o industrieweg	4, GLK
Steenmarter (2x)	Steenmarter (30x)	Ree (1x)	Steenmarter (1x)
	Ree (16x)		Bunzing (1x)
	Kat (8x)		Kat (13x)
	Das (2x)		Zwijn (7x)
			Ree (6x)
			Das (4x)
			Vos (3x)
			Eekhoorn (1x)

Overige soorten

Er zijn enkele waarnemingen van de das en eekhoorn binnen het onderzoeksgebied. Er zijn echter geen dassenburchten of bladnesten van de eekhoorn waargenomen tijdens de veldbezoeken waardoor vaste rust- en/of verblijfplaatsen van de eekhoorn en das kunnen worden uitgesloten.

In het onderzoeksgebied zijn verder enkel nationaal beschermde diersoorten als bosmuis, ree, haas en vos (artikel 11.54, eerste lid, bijlage IX, onder A van Bal) waargenomen. Binnen Europese en Nederlandse wet- en regelgeving mogen provincies zelf bepalen voor welke diersoorten een algemene vrijstelling geldt. In het kader van een ruimtelijke ontwikkeling hoeft voor een diersoort op de vrijstellingslijst geen ontheffing te worden aangevraagd. Dit is opgenomen in de vastgestelde provinciale verordeningen. De zorgplicht blijft altijd van toepassing.

3.4. Wettelijke consequenties

Vleermuizen

Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat een vleermuis een verblijfplaats bezet in de bebouwing in het onderzoeksgebied. Door het slopen van de bebouwing in het onderzoeksgebied, wordt geen vleermuis verwond of gedood en wordt geen verblijfplaats beschadigd of vernield.

Het onderzoeksgebied maakt geen onderdeel uit van een essentiële vliegroute en het onderzoeksgebied heeft geen functie als essentieel foerageergebied voor vleermuizen.

(Kleine) marterachtigen

Wegens waarnemingen van de steenmarter en bunzing in drie van de vier onderzochte gebieden is het aannemelijk dat de steenmarter en bunzing een vaste rust- en voortplantingsplaats binnen het onderzoeksgebied bezet, zoals onder de takkenhopen of onder dichte begroeiing. Door het rooien van vegetatie en het verwijderen van takkenhopen wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd of vernield. Voor het uitvoeren van voorgenomen activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Overige soorten

Binnen het onderzoeksgebied zijn diverse vogelsoorten waargenomen. Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om de voorgenomen activiteiten uit te voeren is september-februari. De voor de mogelijk aanwezige algemeen voorkomende zoogdieren geldt een vrijstelling. De zorgplicht is echter altijd van toepassing.

4. Conclusie

In het najaar van 2023 en zomer van 2024 is de bebouwing in het onderzoeksgebied onderzocht op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het daarvoor geldende protocol en is volledig en onder gunstige weersomstandigheden uitgevoerd.

Uit het onderzoek is gebleken er geen verblijfplaats in de onderzochte bebouwing is vastgesteld. Tevens vormt het onderzoeksgebied geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen en is er geen vliegroute aanwezig. Het slopen van de bebouwing leidt niet tot wettelijke consequenties in het kader van de wet- en regelgeving voor beschermde soorten. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden.

Uit het nader onderzoek naar de (kleine) marterachtigen is gebleken dat een vaste rust- en voortplantingsplaats van de steenmarter en bunzing niet uitgesloten kan worden. Mogelijk wordt een vaste rust- en voortplantingsplaats beschadigd of vernield door het uitvoeren van voorgenomen activiteiten. Voor het uitvoeren van voorgenomen activiteiten dient een ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd te worden.